

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 240 Lei	Manuscrisele nu se înapoază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.	Pentru publicațiuni oficiloase, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 120 Lei		
Pe un pătrar de an 60 Lei		
Un număr 5 Lei		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei		

Cele zece degete.

Suntem obicinuiți să citim și să auzim despre atâtea „mari puteri” și este curios, că despre cea mai mare putere între puterile mari, despre cele „zece degete” nu se face amintire măcar. Talentele și geniile pot să conceapă cele mai admirabile planuri executorul totuși rămân cele zece degete.

Fără pâinea cea de toate zilele ar fi imposibilă orice viață pe pământ și cu toate că acest indispensabil element al vieții ni-l dau degetele, nu s'a găsit până acum poet de seamă, care să le cânte imnuri de slavă.

Ar trebui să scriem în proză zeci de volume groase de tot ca numai superficial să indicăm cum depinde dela degetele ignorate și disprețuite fericirea lumii. Cu cele trei degete facem gestul cel mai frumos din lume, sfânta cruce. Cu degetele își câștigă pâinea cea de toate zilele eroica mamă săracă, care horbotează artistic zi și noapte. Cu degetele țese fir lângă fir țărâncă noastră covoarele ei de o frumuseță neperitoare.

Cu degetele și'a scris marele meșter al scrișului Tolstoi romanele nemuritoare. Cu degetele și-a fixat pe hârtie operele un Verdi și un Wagner.

Și tot cu aceste degete și-au adunat averile imense un Carnegie și un Rockefeller. Și cu aceste nouă din zece oameni uită ce comoară imensă zace în cele zece degete ale lor. La școală multe învață omul dar învățătorii uită adesea esențialul: să învețe copiii cum cu cele zece degete să poate cuceri lumea. Câți oameni tânjesc pe această lume, câți oameni nu duc o existență din cele mai mizerabile, câți oameni nu-și tăgăduesc nația și religia, fiindcă au avut degete țapene. Câte chinuri și câte umilințe s'ar putea evita în această viață dacă degetele nu s'ar odihni fără măsură de mult la tinerețe.

Popoare și oameni singuratici se împart în două tabere mari. Unii se țin de principiul sfânt al Bibliei „cu sudoarea feții tale să-ți câștigi pâinea cea de toate zilele” și alții trândavi stau „în așteptare” la mila oamenilor și la împreriările norocoase. Cei dintâi mișcă și merg înainte prosperând și „stăpânind” pământul în înțelesul adevărat al cuvântului iar cei de ai doilea petrec în somnolență saturându-se câte odată și flămânzind de zece ori.

Unde ar fi lumea de azi dacă pe copii i-am învăța să se folosească bine de cele zece degete. În ce măsură mare s'ar împuțina lipsa și suferința pe acest pământ, dacă nu ar fi atâtea degete trândave.

Cu cât interes oțim ziarele și cu câtă curiozitate ascultăm la radio știrile despre bătălia groaznică care s'a încins între cele trei popoare mari ale lumii între francezi, englezi și germani, dar să nu uităm ca ceva mai vrednic de admirat decât toate tunurile, mitralierele, tankurile și avioanele lor le sunt mâinile. În 20 de ani aceste popoare cu mâinile lor active au fost în stare să schimbe tot prăpădul produs de războiul mondial în bunastare și să se afle față în față iarăși și mai bine înzestrate decât înainte.

Linile de apărare și soldații de pe front nu ne pot face să trecem cu vederea mâinile muncitorilor rămași acasă cari, cu o perseverență ce întrece pacea furnicilor, făuresc de zor pâne și ghiulele. Și este aproape sigur că între aceste popoare nu armele ucigătoare vor decide, ci bătălia între degete? Sârguința la muncă dusă la maximum ne umple de mirare.

Evenimentele mari, cari se succed cu repezițiunea vântului înaintea noastră trebuie să ne fie o școală. De câteori nu tânjesc biserica și școala românească din cauza lipselor materiale. De câteori nu mor cu duimul copiii la noi din pricina sărăciei.

O fi sărăcie și la alte neamuri, dar clienții ei permanenți suntem noi Români. Mijlocul cel mai eficace și cel mai repede ducător la scop îl formează întrebunțarea cuminte acelor zece degete.

Degeaba ai enciclopedii economice fiindcă agricultura se ridică faptice prin degetele muncitoare.

Tot românul e liber să învețe o meserie în mod femeinic dar fără uzul constant al degetelor omul rămâne un cârpenici. Ani cetit că sunt călugări cari citesc și scriu chinezește ca apa. Va admite orișicine ca chinezeasca este o limbă grea, dar călugărul care zilnic a învățat gramatici, dicționare, abecedare cu degetele lui palide la urma urmei s'a făcut știutor de știința limbei chinezești.

Iată de ce avem dreptul să ne întrebăm de ce sunt încărcăți copiii cu atâtea cunoștințe și foloșitoare și superflue când punctul de plecare al învățaturii ar trebui să fie înțelegerea ce putere uriașe se ascunde în întrebunțarea celor zece degete.

Pe fundul mării zac o mulțime mare de corăbii sfărâmate dar pe suprafața pământului sunt neasemănat mai multe existențe omenești nenorocite numai din pricina că nu au cunoscut adevărul ce pot face cele zece degete.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop.

Cuvântare la 10 Mai

rostită în sfânta biserică din Logoj.

De: Preotul Ioan Nicorescu.

Iubiți creștini!

Nu e praznic mai sublim ca și Invierea Domnului, așa că nici o sărbătoare nu ne ridică cu sufletul către Mântuitorul ca și Paștile Domnului. Încă în acest extaz al bucuriei și fericirii fiind, iată că providența divină an de an ne pune înainte încă o zi mare și aleasă: Zece Mai, care înseamnă desrobirea Neamului românesc. Ne stă înainte libertatea, creșterea și înălțarea, dar și datoria, ca pentru acest Dar să ne deschidem inimile și ușile sfintelor noastre biserici din toate orașele și satele României-Mari și să depunem la treptele Tronului ceresc mulțamițele noastre în această zi de Zece Mai. O, număr sfânt și de Dumnezeu binecuvântat, câtă bucurie și însuflețire aduci tu, an de an Țării noastre! Tu aprinzi în inimi lumină lângă lumină

și aduni steag lângă steag încât ne vine să ne îmbrățișem toți cu drag și cu alai azi la zece Mai.

Dacă cercetăm istoria ne convingem că această zi de Dumnezeu a fost aleasă. La zece Mai 1866 a intrat în România Mică Regele Carol I și a pus temelia regalității române.

La 1877, tot zece Mai, același mare Rege ni-a câștigat independența prin înțelepciune, eroismul său și al soldatului român. Insuși fiind pe câmpul de luptă, arunca chipul în fața gloanțelor strigând: „*Asta-i muzica ce-mi place!*” Iar la 1881 tot 10 Mai se încoronează primul Rege al României. Această Treime națională a avut pe fericitul Rege Ferdinand I, făuritorul României-Mari de azi. Sub sceptrul său soldatul român plin de vitejie a reperat mărețele lupte, cari au pus în uimire și respect o Europă întreagă.

De 22 ani serbăm acest *Zece Mai*, dar anul acesta văd această praznuire cu mai mult duh de sărbătoare.

Soldatul român e însuflețit de cel mai viteaz Rege al lumii, Regele nostru iubit Carol al II-lea, care a turnat din sufletul său acestuia sentimentul național, al datoriei și al jertfei întru apărarea hoterelor Țării noastre clădită pe temelia alor 800.000 de eroi naționali. Regele muncii, al culturii și al așezării ordinii în Țară, hotarele Țării le-a îngădit cu cercul de oțel al piepturilor oștirii române, așa că nu e putere să sfarme digurile — tranșeele construite cu atâta măiestrie română, betonate cu sentimentul dărz al românului dinastic și orice dușman ar cuteza să pătrundă se va izbi de stâlpii fruntarilor, înfipti în glia străbună, pe cari stă scris cu slove străbune, mari, de sânge: „*Non plus ultra*”, adică: „*mai departe nu se poate*”. Acesta e Gibraltarul românesc caracterizat odinioară de Ludovic al XIV și înfăptuit azi de Majestatea Sa Regele Carol al II-lea *drept dar de Zece Mai*.

Această serbare măreață, ce leagă atât de mult Țara de Regele nostru iubit ne-a chemat și anul acesta tot la 10 Mai, ca să aducem rugăciuni de laudă și mulțumită lui Dumnezeu pentru toate binefacerile Sale minunate vărsate cu atâta belșug asupra Majestații Sale Regelui și Țării noastre, ca să dăruiască acum și în viitor multă sănătate și biruință Regelui nostru Carol al II-lea. Trăiască Regele! Trăiască Voevodul Mihai de Alba-Iulia! Trăiască Armata Română!

Amin!

Păcate și urmările lor*)

Dacă am încrestat pe răbojul faptelor urite săvârșite în trecut de bărbați, nu tocmai mic este și numărul femeilor care, singure sau alături de soții lor, de multe ori au întrecut pe aceia în fapte urite, contribuind și ele sau la distrugerea familiei sau la îngrămădirea blestemelor lăsate urmașilor.

Dacă istoria revoluției dela 1848 și din războiul mondial înregistrează și vitejii de ale femeilor în luptă cu revoluționarii sau cu dușmanii năvălitori, în vremuri de liniște multe femei și-au arătat eroismul săvârșind fapte și cruzimi, pentru care pedepsele croite de legile omenеști s'au arătat prea ușoare. Că și azi femeile stau alături de bărbați, atunci când imboldite de duhul cel rău, nu se dau îndărăt dela săvârșirea diferitelor crime, orgii sau alte fărădelegi, dovada o dau temnițele unde și ispășesc păcatele sumedenie de femei. Tot din spusele unor bătrâni am auzit adevărul, că multe rele săvârșite în vechime de bărbați, s'au făcut și din cauza că au avut femei rele, uci-gașe chiar.

Ca să ilustrez cu câteva exemple cece spuneau bătrânii, după trecerea multor ani, a eșit la iveală, că mai acum vr'o 45 ani, la o serbare de rugă, o nevastă tânără, măritată, plecând îndeseară dela joc spre coliba ei, înainte de a eși din sat, a fost omorită de 2 inși sucindu-i gâtul de trei ori și lăsându-o moartă în marginea drumului. Această nenorecită nevastă — venită aci dintr'alt sat — avusese un schimb de vorbe cu mama și cu sora unuia din ucigași; deci, cuprinsă de ură satanică, a zis ucigașilor: să căutați să nu-i cânte cucu 'n primăvară. După ispășirea pedepsei de 15 ani, au pierit și aceștia, iar mama îndemnătoare spre rău a fiului ei, lovită de chinuri tantalice, zeci de ani — într'o stare de seminebunie — vedea grozăvenia strigătului de muștrare: „Vai de omul prin care vine sminteală“ (Mat. 18, 7) „Pedeapsa mea e mai mare decât aș putea-o purta“ (Fac. 4, 13).

Erau într'o vreme femei care pentru simplul fapt că se prindea una în joc înaintea lor, seara trimiteau prietenii lor sau să-i dea foc sau taie moșiile de pruni. O femeie voinică cu glas de bărbat, vestită făcătoare de rele, cum venea seara, se îmbrăca bărbătește, se înarma și colinda hotarul, săvârșind diferite fapte rele. În realitate erau urmăriți bărbații, ea-și vedea ziua

de treabă torcând sau cosând cu celelalte femei. Tot pe acea vreme, un voinic chipș voia să se însoare, pregătise toate pentru nuntă. Mai 'nainte, având oarecari întâlniri cu soția unui primar de pe atunci, aceasta într'o seară îi pune otravă în pahar și dus acasă, moare în chinuri grozave; afacerea s'a mușamalizat, părinții tinerului fiind oameni săraci, a rămas că a murit de „zgârciuri“. Tot acum vr'o 35—40 ani, când toată lumea creștină serba noaptea învierii, iar clopotele vesteau bucuria păcii, nu departe de sat într'o colibă, un vecin ademenit cu vorbe dulci de soția unui alt vecin ca să petreacă la olaltă cu soțul ei câteva clipe în noaptea sfântă, în dimineața acelei zile, când după zisa poetului „e pace 'n cer și pe pământ“ bietul vecin zăcea mort aruncat peste gard în țarcul cu fân. Nici o urmă de sugrumare, de glonț sau alte lovituri. După o lună a fost desgropat, constatăndu-se că a murit de moarte silnică. Nici azi moștenitorii străini așezați pe această moșie pătată cu sânge nu se înțeleg doi cu doi, sunt în vecinică ceartă și judecați.

Dacă numărul faptelor rele săvârșite de femei în trecut a scăzut azi, o altă sporire s'a ivit pretutindeni prin mamele ce-șiucid pruncii în pânțece, îndată după naștere sau chiar mai târziu. Câte mame nu s'au prăpădit în floarea vieții în urma avorturilor provocate, câte nasc făt mort, câți copii nu se irosesc prin leacuri băbești numai și numai ca mamele să aibă un trai ușor, fără griji și în desmerdări. Priviți — vă rog — o horă țărănească și veți putea să le numărați numaidecât pe cele ușurate, pe cele ucigașe știute și neștiute, îmbătrânite înainte de vreme, care fără rușine își afirmă „nevinovăția“, pe când în realitate sunt pătate că au curmat vieța propriilor lor prunci.

La o șezătoare unde s'au adunat mai multe femei la tors, una a spus că nu are alt păcat decât că după ce a născut un copil, ca să scape de grija creșterii lui, l-a pus jos pe pământ, a pus o scândură deasupra lui și l-a găzit cu picioarele. Una i-a dat copilului oțet ca să tacă, să nu mai zbiere, altele nu-i dau să sugă, sau îl sufocă astupându-i gura și nasul cu mâna.

Nu mai înșir și alte cruzimi săvârșite asupra bietelor ființe nevinovate, cece cred nici salbaticii din Atrica nu fac cu odraslele lor, căci mă cutremur gândind că Dumnezeu a pedepsit înghițând de vii pământul pe Core, Datan și Abiram cu toți ai lor pentru neascultare, oare cu ce pedepse groaznice va pedepsi pe aceste fiice ale nerușinării, cari nu mai au nici rușine de oameni nici frică de Dumnezeu nici milă de

*) Alt art. cu același titlu publ. în Nr. 9 din F. D.

biet neamul nostru ce a trecut cu bine urgia vremurilor, dar care e sortit să piară cu timpul din cauza nenașterii de prunci și a sistemului de a-i ucide după ce s'au născut. De multeori vezi copii neîngrijiți, abătuți, lipsiți de vlagă, par'c'ar fi sortiți peirei cum i-a văzut și Eminescu când a zis: Nu vedeți că răsul vostru e în fiii voștrii plâns. În lumea intelectuală copiii sunt rari ca corbii albi. Cele mai multe dame cresc și îngrijesc câni, iar dacă și au un copil-doi, de aceștia se îngrijesc servitoarele. Ceeace se petrece aci se petrece în tot Bănatul nostru, în unele părți procentul nașterilor, recte al pierderilor de copii e îngrozitor și remediu nu e deajuns predica preotului, dacă unii medici, unele moașe și-au făcut o meserie din sistemul de a stârpi pe orice căi acest neam.

Câtă vreme lumea nu știe că „copii-s moștenire de cer dată, roada pântecelui este dela Dumnezeu răsplată“ (Ps. 126, 3) uitând de porunca Acelui ce a zis: Să nu ucizi!; și câtă vreme nepăsarea, acoperirea acestor crime va dăinui, trâmbițele Arganghelului de ar suna, lumea din brațele desfrâului tot nu va eși, comoditatea, traiul destrăbălat va continua și mai departe.

Păcate grele se grămădesc asupra familiilor deposedate de copii, păcate contra țării, păcate contra neamului, păcate contra firii, păcate și de mii de ori păcate, căci prin acestea oamenii se pun contra poruncii date celor dintâi oameni: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l stăpâniți“. (Fac. 1, 28).

Toate jivinile lumii urmează calea rânduită de Celce le-a făcut, singur omul vine să răstoarne ordinea din lume, singur el pune stavilă moralei cu știință și voie liberă.

Ca glasul de pe drumul Damascului ne strigă tuturor: Intoarceți-vă din căile voastre cele rele și dela faptele voastre cele ticăloase!“

Nicolae Văleanu
preot.

De câte ori se stinge candela celor răi și prăpădul de care sunt vrednici dă peste ei, și îi nimicește Domnul pe răufăcători, în mânia sa.

Ca să fle ca paie în bătaia vântului și ca pleava pe care o spulberă furtuna?

(Iov XXI, 17—18)

RECENZIE.

Theodor Martas: Confucius, Buda și Mahomed*)

Cartea lui Theodor Martas ne arată viața și învățăturile celor trei mari întemeietori de religii: Confucianismul cu 400 de milioane credincioși, Budismul cu 470 milioane de aderenți, Mahomedanismul cu 200 milioane de mahomedani.

E propriu zis o scurtă istorie a celor trei mari religii. Viața lui Confucius a fost variată, s'a amestecat în viața politică, a ajuns ministru, apoi exilat și persecutat, în fine rechemat în patrie (China), el devine marele învățător al chinezilor. Învață o doctrină nouă, reglementează viața religioasă și morală după anumite practici ale înțelepciunii. Este religia clasei superioare din China, a fost adorat ca „un rege fără tron“, sau ca „înțelepciunea perfectă“, reținem perceptul lui atât de frumos: „Nu face altuia ceea ce nu dorești să ți se facă ție“, apoi „Doctrina mea constă în avea inimă curată și a iubi pe aproapele tău ca pe tine însuși“... „Dacă vedem un lucru drept și nu-l facem, comitem o lașitate“ (pp. 17 și 18). Un discipol al lui Confucius aderându-se: Permiteți-mi să Vă întreb ce este moartea? Filosoful răspunde: „Când nu știm ce este viața cum am putea ști ce este moartea“ (p. 21). Perceptele lui Confucius (551-471 î. H.) au cucerit, încetul cu încetul lumea religioasă a pământului...

A doua religie este a lui Buda (662-542 î. H.), trista poveste a fiului de rege, a iluminatului, care a fost Buda. Viața lui e dorința vie de a depăși lumea și de a ști ce este dincolo de suferință, bătrânețe și moarte. Iată întrebările mari care-l fac să se retragă și să devină Buda (iluminat). Legendele budiste sunt foarte frumoase. Dorința budistilor este să ajungă în „Nirvana“, („stingere“, „eșire“). Nirvana însemnează, „că sufletul nu se va mai renaște, nu va mai muri, a intrat într'o liniște eternă“. Budismul învață, că există durere, trebuie căutată cauza durerii, ea trebuie suprimată, și pentru aceasta există o cale care ne duce la această suprimare (Marga). Adevărul acesta are la bază opt ramificații: vederea, judecata, cuvântul, fapta, viața, aplicarea, memoria, extazul. Cu aceste mijloace se distruge neștiința și ignoranța și putem desființa bătrâneța, durerea și să ajungem în nirvană“ (p. 50 sq). „Morală lui Buda este plină de abțineri față de participarea la viață. Desvoltarea facultăților și energiilor naturale este îndreptată

*) Editura Cugetarea.

spre anihilarea oricărei mișcări. Budismul nu recomandă curajul și forța, decât în măsura în care poate să aducă la condamnarea vieții, la estaz, la abținere, la restricție. Scopul doctrinei budice este încheierea existenței" (p. 51).

Mahomedanismul ocupă un loc de seamă în lucrarea d-lui T. Martas (pp. 59-179). Incepând cu descrierea situației politice, geografice a Arabiei, viața lui Mahomed e explicată pe larg. Mahomed a distrus politicianismul cras al poporului arab infiltrând credința monoteistă, credința în *Alah*. Influența religioasă a islamului a fost de o valoare incontestabilă. Cap. IX, e important fiindcă dl T. Martas ne pune în legătură cu intrarea Turcilor în istorie și influența asupra României, apoi panislamismul și naționalismul turc. Figura lui Kemal Atatürk se desprinde clar, a celui mai mare revoluționar și reformator din lume.

La stărușitul cărții găsim o bibliografie bogată streină, consultată de autor. Nu putem trece cu vederea însă autorului, că n'a consultat bibliografia românească, fiindcă și la noi sunt publicate studii, cari merită toată atenția, altfel cartea se poate citi cu mult folos, fiind stilul clar și conținutul interesant.

Prof. C. Rudneanu.

Ș T I R I

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte Episcop a binevoit să hirotonească pe candidații *Ioan Pircea* pentru parohia *Socolari* și pe *Iancu Tică* pentru parohia *Mircovăț*.

Demisia și reconstituirea guvernului. Dl Gh. Tătărescu, președinte al Consiliului de Miniștri a prezentat M. Sale Regelui demisia Cabinetului. Majestatea Sa a primit demisia și a incredințat tot pe Dl Gh. Tătărescu cu formarea noului Guvern. Ministru al Cultelor este acum dl profesor Ștefan Ciobanu dela Facultatea de Teologie din Chișinău.

Demisia I. P. S. Mitropolit Visarion Pușu al Bucovinei înaintată în anul 1938 a fost primită. Astfel I. P. S. Sa urmează să-și reguleze drepturile la pensie.

Mulțumită publică. Preotul și credincioșii sfintei biserici din Zolt aduc și pe această cale mulțumiri d-lui Dr. Titus Popoviciu fost subsecretar de Stat pentru daniile ce a făcut pe seama sf. biserici care este ctitoria d-sale. Anume, a donat de sărbătorile sf. Paști o icoană în valoare de Lei 3000 și suma de lei 5000. Tot d-sa a intervenit pe lângă Rezidenția Ținutului Timiș care a binevoit să dea un ajutor de Lei 35.000 pentru cumpărarea clopotelor. Intregind suma la 40.000 lei s'au comandat două clopote al căror transport s'a făcut gratuit mulțumită solitudinii marinosului ctitor. Clopotele s'au sfințit în săptămâna Patimilor în prezența d-lui Dr.

Titus Popovici, a familiei d-sale și a mulțimei de credincioși din comună și jur. Dumnezeu să răsplătească râvna ostenitorului în căile Lui! Pr. *Gheorghe Corneanu*.

Pentru cartea I. D. au mai contribuit: preotul Marcu Boldovina din Doloave cu sumă de Lei 700, pr. Nicolae Popovici din Alibunar cu Lei 500, pr. Traian Popovici din Deliblata cu Lei 500, pr. Traian Popescu din Ofcea cu Lei 500, pr. Pavel Topală din Omolița cu Lei 200 și pr. Toma Simu din Cârnecea cu Lei 100; total Lei 2500, suma anterioară Lei 12.450, total general 14.950.

† **Ingnerul Petru Fotoc**, inspector silvic la Comunitatea de Avere din Caransebeș, membru în Adunarea noastră eparhială după grele suferințe a răposat în etate de 52 de ani. Adormitul în Domnul s'a bucurat de bună reputație în societatea românească nu numai din orașul nostru, dar și în alte părți. Ingner priceput, biserican sincer și devotat a acceptat să fie și comandant al Cohortei străjerești din orașul nostru, fiind iubit și ascultat de străjeri, cari i-au și dat ultimul onor în ziua înmormântării sale. A fost dus și îngropat în satul său natal Medadica, prohodindu-l protopopul Dr. Zeno Muntean ca delegat al Episcopiei împreună cu un sobor de zece preoți.

Dumnezeu să-l numere cu dreptii Săi, iar pe cei îndurerăți să-i mângăie cu a Sa iubire de oameni!

Comunicat.

Nr. 2726 Sc. 1940.

Domnii Petre Nițulescu și Gheorghe Breazu au editat volumul „Muzica românească de astăzi” care prezintă o mare valoare muzicală și mai ales îndeplinește o nevoie simțită în muzica vocală a slujbelor noastre bisericești.

O recomandăm călduros spre cumpărare. Se poate procura dela autori: Academia regală de muzică și artă dramatică din București.

Consiliul eparhial.

Publicațiune de licitație.

Pe baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 6023 E. ex 1939, consiliul parohial din comuna Pojejena de jos (jud. Caraș) publică licitație cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de renovare a bisericii și a casei parohiale din comun Pojejena de jos pe *ziua de 9 Iunie a. c. orele 2 d. m.* în sala Căminului Cultural din loc.

În caz de neprezentare licitația se amână cu opt zile adecă pe ziua de 16 Iunie a. c. în același loc și la aceeași oră. Prețul exclamării este de 94.031 Lei.

1. Licitanții sunt obligați a depune deodată cu ofertele închise și vadiul de 6% din prețul oferit în numerar sau efecte, care se va restitui după colaudare fără dobândă.

2. Devizul, caietul de sarcini și condițiunile de plată se pot vedea la Oficiul parohial.

3. Spesele devizului, darea și materialele de construcție privesc pe antreprenori, cari vor lua asupra lor lucrările.

4. Concurenții nu pot pretinde spese de deplasare la licitație.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările aceluși anteprenor în care va avea mai mare încredere.

6. Contractul devin obligator pentru anteprenor îndată la semnare, iar pentru comuna bisericească abia după convenita aprobare a Ven. Consiliu Eparhial.

.Pojejena de jos, la 11 Maiu 1940.

Pr. Vasile Blașiu

președinte.

Gheorghe Țăranu

notar.

„BANCA BANATULUI“

Institut de credit și comerț, societate pe acțiuni în Caransebeș (jud. Severin).

Capital și Rezerve Lei 4,810.796. Inscrisă în Reg. Of. Bancar sub Nr. 9.

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1939.

Approbat de Adunarea generală din 25 Aprilie 1940.

ACTIV. Cassa: numerar efectiv Lei 468.179.— Disponibil la B. N. R. Lei 341.037.— Disponibil la băncii: în țară Lei 1,168.467.— Portofoliul de scont: plătit în țară, în portofoliu Lei 3,835.385.—, reescontat Lei 2,326.350.— Debitori beneficiind de legea lichidării datoritorilor din 7 Aprilie 1934 (Cota rămasă) Lei 1,869.636.— Portofoliul de titluri: Plasamentul fondului de rezervă legală. Titluri românești, cotate la bursă (val. nom. Lei 174 000.—) Lei 205.355.— Imobile: necesare comerțului propriu și alte imobile Lei 1.— Mobilier Lei 1.— Totalul activului Lei 10,014.411.—

PASIV. Capital social Lei 4,010.000.— Fondul de rezervă legală Lei 400.000.— Fondul de rezervă statutară Lei 400.796.— Depuneri spre fructificare: din țară pe livrete de economii (cota de plată) Lei 1,447.151.— Angajamente de reescont: în țară, la B. N. R. Lei 2,326.350.— Dobânzi tranzitoare Lei 50.000.— Beneficiul net Lei 330.391.— Totalul pasivului Lei 9,684.020.—

Conturi de ordine:

DEBIT. Cauțiuni statutare Lei 490.000.— Ipoteci dela debitori în conversiune Lei 6,885.900.—, dela debitori la scont Lei 6,382.200.— Total Lei 13,758.100.—

CREDIT. Deponenți de cauțiuni statutare Lei 490.000.— Deponenți de ipoteci Lei 13,268.100.— Total Lei 13,758.100.—

Contul Profit și Pierdere:

DEBIT. Cheltueli de administrație: Salarii Lei 210.000.— Diverse Lei 110.012.— Impozite și taxe Lei 60.967.— Dobânzi plătite la reescont Lei 131.367.— Beneficiul net Lei 330.391.— Total Lei 842.737.—

CREDIT. Dobânzi încasate Lei 788.695.— Venitul imobilelor Lei 47.000.— Venitul portof. de titluri Lei 7.042.— Total Lei 842.737.—

Consiliul de Administrație.

Tribunalul Caransebeș ca instanță pentru firmele comerciale. Prezentul bilanț și contul de profit și pierdere al Societății Banca Banatului S. P. A. din Caransebeș, se vizează de noi, spre a fi publicat în conformitate cu dispozițiunile art. 30 din Legea pentru organizarea și regulamentul comerțului de bancă, în Buletinul Oficial Bancar, Monitorul Oficial și Foaja Diecezană. Caransebeș, 6 Maiu 1939. Judecător, Petre Popovici. Grefier, Traian Șt. Guiu. L. S.

Se aduce la cunoștința Cucernicilor preoți care nu au comandat încă

Cutiile pentru botez și Cuminecarea bolnavilor

să binevoiască a le comanda
dela Librăria Diecezană din Caransebeș.

VILA
DOBOȘAN

DIN BĂILE-HERCULANE.

PROPRIETATEA CONSILIULUI EPARHIAL AL EPARHIEI
ORTODOXE ROMÂNE A CARANSEBEȘULUI.

Otel cu bun renume, aproape de centru. — Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, cu prețuri moderate. — Regiune de o frumusețe rară. — Vila, în fiecare an, stă la dispoziția oaspeților dela începutul lunii Mai până la sfârșitul lunii Octomvrie. — Informațiuni dă:
**ADMIN. VILEI DOBOȘAN
IN BĂILE-HERCULANE.**

Prețul lumânărilor

— având în vedere urcarea prețului cerei curate precum și a fitilului — Fabrica Eparhială de lumânări din Caransebeș a fost nevoită să-l ridice la

390 Lei kilogramul.

Deasemenea prețul fagurilor artificiali, fabricați din ceară curată de albine, este stabilit la 350 Lei kilogramul.

„BANCA POPORALĂ” Institut de credit și economii ca societate pe acții în Caransebeș.

Filiale: Bozovici, Teregova și Buziaș.

Expozitură: Eșelnița.

Capital social Lei 10.000.000. Reg. soc. bancare 13/1934.

Telefon No. 43.

Rezerve Lei 800.000.

Activ

Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1939.

Pasiv

Aprobat de Adunarea generală ordinară din 18 Aprilie 1940.

Cassa :				Capital social		10,000,000
a) numerar efectiv	1,363.817			Fonduri de rezervă :		
b) disponibil la B. N. R.	4,338.509	5,702.326		a) Rezervă statutară	314.588	
Portofoliul de titluri :				b) „ pentru creanțe dubioase . .	266.177	580.763
I. Titluri românești cu venit fix :				Diferințe de curs nerealizate la portof. de titluri		219.790
In port. Gajate				Fond de pensii și ajutoare al funcționarilor.		1,043.550
V. N. V. R. V. R.				Depuneri spre fructificare :		
Efecte publice	665.500	75.000	309.650	a) cu livrete de economii nominative dar plătibile la purtător — pe termen.	1,748.232	
II. Cu venit variabil :				b) depuneri vechi reduse	5,635.599	7,383.831
a) Acțiuni cot. la bursă 103.000		172.700	172.700	Creditori din țară :		
b) „ necotate „ 394.400		169.330	169.330	a) Creditori reduși — pe termen . . .	30.345	
Plasamentul fondului de rezervă :			726.680	b) „ noi — „	13,000.000	13,030.345
Efecte publ. garant. de stat 396.000		63.800	192.700	Angajamente de reescont :		
Portofoliul de scont :			256.560	In conversiune (cota rămasă) la Bănci		182.698
Plățiabil în țară :				Dividende neridicate		90.385
a) Cambii fără garanții speciale în portof.	1,136.238			Conturi diverse creditoare		47.779
b) „ garantate ci ipoteci	2,093.485	3,229.723		Conturi transitorii creditoare		234.000
din cari în suferință Lei 330.943			558.414	Beneficiul net		334.708
Debitori din țară :						
Creanțe în conversiune conf. legii din 7/IV 1934 (cota rămasă)						
a) în portofoliu	17,953.446					
b) rescontate la Bănci	182.698	18.136.144				
Imobile :						
a) pentru uzul propriu	2,456.000					
b) de vânzare	1,102.000	3,558.000				
Mobilier :			2			
Conturi diverse (Efect. Fond de Pensie)		980.000				
		33.147.849				33,147.849

Debit

Conturi de ordine.

Credit

Cauțiuni statutare		500.000	Deponenți de cauțiuni statutare		500.000
Ipoteci și garanții diverse în portofoliu .	10,221.380		„ „ ipoteci și garanții diverse.	10,221.380	
Depozite de titluri și alte valori în păst.	90.665		„ „ titluri și alte valori în păst.	90.665	
Ipoteci date de bancă	13,000.000		Creditori garanțați cu ipoteci de bancă .	13,000.000	
	23,812.045			23,812.045	

Debit

Contul Profit și Pierdere.

Credit

Cheptuile de administrație :			Dobânzi încasate :		
a) Salarii și indemnizații	498.220		Dela Portofoliul de scont	76.146	722.582
b) Diverse	165.465	663.685	Venitul portofoliului de titluri	286.219	362.365
Impozit și taxe		118.385	imobilelor		76.974
Dobânzi plătite :			Beneficii diverse		
a) la Depuneri	26.901				
b) „ Reescont	18.242	45.143			
Beneficiul net		334.708			
		1,161.921			1,161.921

Caransebeș, la 31 Decembrie 1939

Pentru contabilitate :
Constantin Călțion
Director, expert contabilIsidor Tătariu.
Director general, expert contabil

Consiliul de Administrație :

Romul G. Ancușa Romulus Boldea Dr. Dimitrie Borcea Iancu Băcila Iosif Căpușa
președintele Cons. de Adm. Ioan Geția Gheorghe Noaghea Vasile Tărian

Subsemnatul Consiliu de Cenzori am verificat conturile prezente și le-am găsit în conformitate cu codul de comerț și cu legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Caransebeș, la 23 Februarie 1940.

Ioan Popovici, președinte. Dr. Dimitrie Ciurciu Nicolae Ivanescu Zaharie Miulescu Dumitru Rădac, expert contabil

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș.